

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este

Kéziratokat vissza nem adunk.

Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.

Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:

Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:

Egész évre 12 korona. félévre 6 korona. Negyed

évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér

Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk

A békét

valamikor nagyon szeretünk. Minden idegrostunkkal hozzáfűződünk. Amit tettünk, érte tettük s amit nem tettünk, holott kellett volna sokszor, azt is ő érte nem tettük. Lakásunk minden szögét-zugát kipárnáztuk, képeket aggattunk a falakra, könyveinket színes, drága bőrökbe bekötöttük, lámpákkal fényárba borítottuk bezárt ablaku életünk színterét. Szép volt ez a csöndélet. A másik szobában ült az óra, a terített asztalon megcsendült egy pohár, a gyerek haza jött az iskolából, arcát pirosra csipte a hideg, ifjú szemének ragyogásában megnyugodva szemléltük eljövendő öregségünk szelid napáldozatját. Ez a sok apró mozanata az életnek: ez volt együttvé a béke, csak éppen, hogy nem tudtuk róla.

Mi akartuk, a diplomácia hiteles aktái fogják majd bizonyítani a jövődönék, hogy mi békében is akartuk a békét. Am ha elvették tőlünk, most már csak akkor nyitunk ablakot, mikor mi akarunk. A megszakított tollu, kicsavart nyaku béke nem kell. Az olyan béke sem, kell, mely csak a dicsőség babérait hozza, — de nem a jólét olaját is. Olyan békét, melyet a rettegések nem riasztanak föl többé felülünkrol s mely régi életünk nyugalmas örömeit és csöndes szépségeit értékükben megkétszerezve, úgy hozza vissza, hogy soha többet nem kell őket feltenünk.

Hogy közel-e már ez a béke, nem tudjuk. A hadvezérek és államférfiak nem szentimentálisok s amelyik vezér egyszer kiluzta a kardját, az nem állhat meg többé mig nem győzött, vagy el nem bukott. A rettentő hadseregek urai nem törődhetnek apró részletekkel, romba dől városokkal, fölhasogatott testü országokkal. Ez talán nem jól van így, de így van. A soha nem látott nagyságu hadseregek keresztüljárólják a világot s a győzelemig meg nem állhatnak. A miéink különösen nem, azért a mi szánkról nem röpönlhet el könnyelműen a „béke“ szava. Ha majd mi kimondjuk, akkor igazán béke lesz. De addig, ugy lehet, sokat kell még érte küzdeni vassal, vérrel és háboruval.

Sóvárögjuk tehát a békét, de ne az akérmilyent. Akik háboru idején a minden áron való békét hirdetik, csalárd barátai az igazi

békének. Si vis pacem, para bellum: ez régi igazság. Az új pedig az: háborudat küzdő végig becsületesen és férlisan, különben az örök háborut véded, nem az örök békét.

Menyasszonyi kelengye

bevásárlásnál ajánljuk

Szegő Sándor

áruházának nagy fehérnemű osztályát. Elsőrangú áruk, olcsó árak.

Képek

a kárpáti harcokból.

A kemény tél hideg hermélinjér, ezt a csillogó, hideg palástot, belátatlanul hosszúságban piros foltoscskák, lövegek vágta fekete lyukak, tusakodásoktól erdő széles nyomok és piszkos kerekvágások csipkéztek. A hegyektől körülvelt völgyekben, bosszu vonalon napokon keresztül eikeseredett csaták folytak, melyek sok érdekes és felejtesre érdemes dolgot produkáltak.

Egyik ponton már napok óta állt a harc. Egy hatalmas tuzaföld képezte ezen a ponton a harcteret. A mi pozíciónk nem messze esett az oroszok elhelyezkedésétől. A harcot azonban nem lehetett részünkről megkezdni, mivel járőreink még nem érkeztek meg jelentéseikkel. A két hadállástól balra egy sűrű erdő terült el. Ez veszélyezett pont volt. Katonáink már ismerik az oroszok harc sodorát és tudják hogy az erdőtök szívesen használják fel az elhelyezkedés és az innen való támadás céljaira. A figyelő helyen intenzíven dolgozó tisztjeink élénken kémlelték az előttünk elterülő terület és mind n rezzenésre reagáltak az idegek. Időközben köd érzekedett a tisztásra, a hegyek felől néhez, mindent eltakaró, puha párák jöttek és ez igen megnehezítette a figyelést. A ködből egyszerre csak egy orosz sapka tűnik fel. A kapitány szeméhez emeli látóövét és erősen előrehajolva figyel. Egy orosz katonát ismert fel a távolságban. A telefonon kiadta az utasítást:

— Sortűz!

A több száz fegyverből egyszerre dördültek a gyilkos lövések. A golyók találtak, az orosz katona azonban állva maradt. A kapitány határozottan és tisztán látta, hogy a lövések érték az orosz katonát. Ez még jobban bosszantotta és újból kiadta a parancsot:

— Sortűz!

A golyók ismét találtak, de az orosz katona továbbra is állva maradt. Egy újabb parancs következett:

— Rohamra!

A hosszú sávokból egymásután ugrottak fel a katonák és a súlyos ködben megvilantak a magyar pengék. Ahol az orosz katona állott, borzalmas kép fogadta a miéinket. Járőreink harcoltak itt az orosz járőrökkel. Az oroszok az erdőből bukkantak elő és egy kanyarulatnál kerültek szemközt az ellenséggel. Szuronyharc fejlődött ki közöttük. Egy helyen, ahonnan az orosz alak látszódtott, két átszurt kabu katona állott. A magyar baka bajonettje át járta az orosz keblét és az orosz szurony viszont a magyar fú szívét szurta át. Széjjelvetett lábakkal, átszurt keblekkel állt örök szuronyharcban egymással a két katona.

Rongyos bankók.

A háboru folyamán az Osztrák-Magyar Bank a készpénzforgalom megkönnyítésére tudvalevőleg két koronás papirpenzket bocsátott ki.

Szükség volt ezekre a kisebb bankjegyekre, mert az ezüst pénz kikerült a forgalomból. Sokan biztosság okából eltekintettek azokat, ugyanarra, hogy a közpénztárak, postahivatalok egyenesen utasítást kaptak, hogy az ezüst pénzeket lehetőleg ne adják ki. Szükség volt a kisebb bankjegyekre a katonák járulékosá gainak fizetése céljából is, mert hiszen a harctérre a érepenzket nagyobb mennyiségben szállítani kissé bajos dolog volna.

Eddig hat rendben volna a dolog. Mindenki szívesen üdvözölte a kibocsátott kétkoronás bankjegyeket. Igaz ugyan, hogy amint megjelentek, a külső szépségükkel senki sem volt megelégedve. Ez azonban még csak a kisebbik baj volna. Meg aztán hozzá is vagyunk szokva ahhoz, hogy a mi papirpénzeink a legutább a világon.

A nagyobbik baj az, hogy a kétkoronások papírja hihetetlenül komisz. Alig megy át két-három kézen, elrongyolódik. Emiatt nem fogadja el azokat senki szívesen. Aki csak tetszi, szabadul tőle. A közpénztáraknak azonban, kötelesek lévén azokat elfogadni, igen sok bajuk van vele. Oyan pénzeket kapnak, amelyeket csak összeragasztással lehet elhelyezni a kasszába. Egyik másik pénztárban éraszámba a kétkoronások ragasztásával foglalkoznak.

Mennyivel jobb papírjuk van a mostanában elég gyakran látott orosz rubeleknek! Valóban képtelenség, hogy éppen csak a mi papirpénzeinknek legyen ilyen halatlanul komisz papirosok. A közönség joggal elvárhatná az Osztrák-Magyar Banktól, hogy ne bosszantsa az ilyen bankókkal, amelyeknek idő előtti elrongyolódása ráadásul még könnyen anyagi károkat is okozhat. — Aminthogy okoz is.

HIREK.

Dr. Bánó Vilmos.

(F. harctéren hős halált halt tart. hadnagys emlékének)

Őt a magas hegyen egy pupos, szerény domb, Rajta büszke friss hant, fölülte fűzfalomb, Állta csendesen pihen hős magyar szívu, Közzád, édes Kazám, utolsó percis hív . . .

Króó József.

Gróf Széchenyi Ernőné az Izs. Népkönyhában

Amióta a népkönyha új reorganizációjában megkezdte áldásos, nemes működését, a közönség körében élénk figyelemmel kísérik a humánus egylet fejlődését.

E hó 20 án a nemes szívéről és jótékony lelkéről híres, az emberbaráti szeretet gyakorlásában fáradhatatlan magánasszony, gróf Széchenyi Ernőné magas látogatásával tüntette ki e jótékonyági intézményt. A látogatás épen az ebéd ideje alatt történt, amikor 125 szegény gyermek fogyasztotta javában ebédjét.

Az előkelő vendéget úv. Fuchs Mórós és kozmai Kun Frigyes elnök s a jelenvolt tisztikar fogadta.

A kedves vendég örömeit fejezte ki a vezetőség fáradozása felett a nemes női érd kében, élénken érdeklődött, az anyagiak előteremtése iránt és misor a vezetőség tiszteletteljesen közölte, hogy küzadalmasból tartják fenn az egyelet, nyomban pénzbeli adománnyal járult a költösekhez, sőt megkérte a nemesszivű uró a vezetőséget, hogy természetbeni támogatással is segíthesse az egyesületet. Majd gyöngéd szavakkal, meleg szeretettel egyegy kérdést intézett a gyermekekhez; a vezetőségnek legnagyobb elismerését és megalogedését fejezte ki s látva az emberbaráti szeretet gyakorlását, a legjobb impressiókkal távozott a helyirőgből.

— Az elesettek családjai. Kecskemét város átiratot intézett Zemplénmegye törvényhatósági bizottságához, melyben az elesettek és munkaképtelenek családjai sorsának biztosítását és az elesettek emlékét megőrkötő intézkedések megtételét kéri. Együttal közli Kecskemét törvényhatósági bizottságának irányu határozatát. A határozat érdekében pontja az, mely külön támogatást ígér azon elesettek tagjainak, akik az állami támogatásból csak szükben bírnak megélni.

— A sátorlajauhelyi népkonyha egylet javára folytatólag adakoztak: Róth Bernát, Szőlősy Arthuráné, Dr. Schön Hugó, Dr. Székely Albertné, Hartstein Mayerné, Herczeg Lipótné, Reichard Dávidné, Dr. Friedmann Arminné, Dr. Fried Samuné, Grünberger József, Neuman Jenőné, Fuchs Jenőné, Hell Adolfné, Tárján Andorné Paks, Dr. Klein Jakabné 4—4. Ligei Magda, Markovits Miksa, Dr. Davidovics Jenőné, Gerő Alfredné, Szántó Mór és Tsa, Róth Józsefné, Vértési Zsigmondné, Haas Mór, Köles, Önségélyző Hiteleszöv. Lövy Adolfné, Kerekes Pál, Nagy Albertné, Blumenfeld Józsefné, Róth Mórné, Iar. orth. isk. III. oszt. tanulói, Rübner Hermaa, Reichard Armin, Dr. Roboz Bernátné, Bondy Tivadarné, Sinai Jakabné, Reichard Lajosné, Alexander Vilmosné 3—3. Rosenberg Henrikné 2,40 korona.

Folyt. köv.

A mult számunkban közölt adakozások jegyzékébe hiba csuszott be. Fuchs Páltól kezdődőleg végig a névsorban felsoroltak 5—5 koronát adakoztak, — míg lapunkban csak 4—4 koronával szerepeltek. Ezt a sajtóhibát most helyreigazítjuk.

Meghívó

a Nagymihályi Sör- és Malátagyár Részvénytársaság

1915. február 7-én d. u. 2 órakor a vállalat irodahelyiségeiben tartandó

VIII. évi rendes közgyűlésére

a t. részvényeseket tisztelettel meghívjuk.

A közgyűlés napirendje:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt üzleti évről.
2. A mérleg előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Határozathozatal a felelmentvény tárgyában.
5. 2 igazgatósági tag választása.
6. Jegyzőkönyvi hitelesítők kijelölése.

Nagymihály, 1915. január 14.

Az igazgatóság.

Vagyon.	Mérleg-számla.	Töher.
Pénztárkészlet	10,854-07	Alaptőke . . . . . 140,000—
Ingatlanok	410,226-15	Elsőbbségi részvények 300,000—
Gépek	200,491-48	Tartaléktőke 12,545-04
Eüények járm. eszközök	82,347-65	Kötés követelések tart. 60,212-24
Készletek	101,672-50	Hitelezők 562,031-99
Adóssok	108,962-39	Atmenő tét. és kamatok 19,253-15
Váltók	4,676—	
Veszteség	107,943-18	
	1,094,043-02	1,094,043-02

Veszteség.	Eredmény-számla.	Nyereség.
Elhasznált anyagok	53,792-93	Nyereség áthozat 22,080-71
Üzleti költség és fuvar	19,432-75	Nyereség sör, malda és mellékterményekből 145,728-46
Kamatok	46,718-80	Átírási díjak . . . . . 3—
Személyzet fizetése	44,558-40	Veszteség 107,943-18
Állami és községi adó	3,000—	
Betegs. és baleseti díjak	3,818-60	
Fentartási költség	16,674-05	
Biztosítási díj	3,577-53	
Kötés követelések	60,212-24	
Leírások	24,070-55	
	275,756-35	275,756-35

Nagymihály, 1914. augusztus 31.

Az igazgatóság.

Felölös szerketség: Landesmann Miksa

Nyomatott Landesmann Miksa és Társa könyvnyomdájában Sátorlajauhelyi.

Nyilt-tér.

Az orosz betörés folytán előállott vasuti áru- és podgyász károk elintézésére ajánlom hivatalomat.

E hivatal csak eredmény esetében kap mérsékelt jutalékokat, különben az egész eljárás díj- és költségmentes. A követelés behajtása körül felmerült kiadást ezen iroda fedezi.

Forduljanak bizalommal az összes okmányok beküldése mellett „Első budapesti reklamáló irodához”, tulajdonos: Stermann Ignác Budapest, V., Vilmos Császár-út 66. szám.

Héber nyelvű levelekre is válaszolunk.

Zufolge des russischen Einbruchs entstandene Waren und Gepäck Schäden lassen Sie durch das seit 23 Jahren bestehende Reklamationsamt: Ignatz Stermann Budapest, V., Vilmos Császár-ut 66. eintreiben. Bei Resultatlosigkeit ganz kostenfrei.

Übergeben Sie mit vollen Vertrauen alle Dokumente an obiges Unternehmen.

Auch hebräische Briefe werden beantwortet.

Jobb család keres azonnalra egy csinosan **butorozott szobát, konyha és fürdőszobával**, ajánlatok

Pallay József urhoz
Juszus-u. 21.

Előfizetőinkhez.

Felkérjük lapunk tisztelt előfizetőit, hogy a december hó végén lejárt előfizetési díjat lehetőleg postafordultával küldjék be, nehogy a lap további szétküldésében akadály legyen.

Mai távirataink.

A miniszterelnökség sajtóosztályának hivatalos közlései.

A helyzet

az egész vonalon változatlan.

Budapest, jan. 21.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

A helyzet változatlan az egész arcvonalon, csak helyenkint folyik ágyuharc.

Höfer altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

Küzdelem a nyugati fronton.

Berlin, jan 21.

A nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

A nyugati hadszíntéren a tengerpart és a Lys között tegnap is csak tüzéségi harcok folytak.

A Notre-Dame de Loretténél tegnapelőtt általunk elfoglalt lövészárkot ma éjjel ismét elvesztették. Arrastól északnyugatra a franciák a lille—arrasi országut mindkét oldalán ismételtelen támadtak, de visszavertük őket. Bry au Bactól délnyugatra két lövészárkot foglaltunk el a franciáktól, amelyeket élénk ellentámadásokkal szemben is megtartottuk. A franciáknak St.-Michieltől északnyugatra levő hadállásaink ellen intézett támadásait visszavertük.

A Pont a Moussontól északnyugatra három nappal ezelőtt tőlünk elfoglalt hadállások egyrészt sikerült visszafoglalnunk; csapataink eközben 4 ágyut és több foglyot ejtettek. A még vissza nem foglalt állásokért folyik a harc. A Vogézekben, Sennheimtől nyugatra a küzdelem még tart.

A keleti hadszíntéren, Keletporoszországban a helyzet változatlan. Lipnótól keletre egy kis ütközet ránk nézve kedvezően folyt le. 100 fogoly maradt kezelnk között. A Visztulától nyugatra az oroszoknak Laptzanotól nyugatra, Karskiddtől délnyugatra ellenünk intézett támadását visszavertük.

A török angol háboru.

Budapest, jan. 21.

A főhadiszállásról közlik:

A tegnapi kelettel egy angol lovasszáznak Korna mellett a török gyalogság egy csapata ellen intézett támadásba a Spiegel angol ágyunaszád is beavatkozott, tüzelésünk azonban visszavonulásra kényszerítette. A Sat el Arabnál lefolyt harcokban ejtett foglyok jelentik, hogy az ágyunaszád súlyosan megsérült. A naszád parancsnoka, Favler és kivüle két tiszt és tizenkét főnyi legénység elesett.